Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ Σωσθένης² ὁ 1 ἀδελφός, τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὐσῃ ἐν Κορίνθω,³ ἡγιασμένοις⁴ ἐν χριστῷ 2 Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἀγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ τόπω, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη 3 ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ 4 ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ 5 πάσῃ γνώσει, καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν: ὥστε 6 ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἔως 8

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ό, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ή, Corinth. ⁴ άγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁶ γνῶσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ⁷ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁸ βεβαιόω, confirm, secure. ⁹ ὑστερέω, lack, need. ¹⁰ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹¹ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ¹² ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling.

Πρὸς Κορινθίους Α 1:9

τέλους, ἀνεγκλήτους έν τῆ ἡμέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς ὁ 9 θεός, δι' οὖ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, 10 ἴνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἡ ἐν ὑμῖν σχίσματα,³ ἡτε δὲ κατηρτισμένοι⁴ ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ⁵ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ γνώμη.⁶ Ἐδηλώθη⁻ γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί 11 μου, ὑπὸ τῶν Χλόης,⁶ ὅτι ἔριδεςˀ ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἔκαστος 12 ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ ᾿Απολλώ,¹⁰ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,¹¹ Ἐγὼ δὲ χριστοῦ. Μεμέρισται¹² ὁ χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ 13 ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ 14 μὴ Κρίσπον¹³ καὶ Γάϊον:¹⁴ ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. 15 Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ¹⁵ οἶκον: λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα.

¹ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ² κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ³ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁴ καταρτίζω, mend, fit. ⁵ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁶ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁻ δηλόω, show, make clear. ⁵ χλόη, ης, ἡ, fresh growth, grass. ⁵ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹¹ ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹¹ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹² μερίζω, divide, part. ¹³ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ¹⁴ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹⁵ Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas.

Οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι: οὐκ ἐν σοφία 17 λόγου, ἵνα μὴ κενωθ $\tilde{\eta}^1$ ό σταυρὸς ^{2} τοῦ χριστοῦ.

Ο λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ² τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία³ ἐστίν, τοῖς δὲ 18 σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν 19 σοφῶν, * καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. Ποῦ σοφός; Ποῦ 20 γραμματεύς; Ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῆ σοφία τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ 21 κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν ό θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, 22 καὶ Ἑλληνες σοφίαν ζητοῦσιν: ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον, 23 Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, "Ελλησιν δὲο μωρίαν: αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, 24 Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν, ¹³ χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. Ότι τὸ 25

¹ κενόω, empty, make void. ² σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ³ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ⁴ σοφός, wise. ⁵ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ⁶ συνετός, intelligent, clever. ⁷ ἀθετέω, reject, annul. ⁸ συζητητής, οῦ, ὁ, disputer, debater. ⁹ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ¹⁰ ἐπειδή, since, because. ¹¹ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹² κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹³ Έλλην, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁴ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ¹⁵ κλητός, called, summoned.

Πρὸς Κορινθίους Α 1:26

μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοί κατὰ σάρκα, οὐ 26 πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς: ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ 27 θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνη: καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά: καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ 28 ἐξουθενημένα ὁ ἐξελέξατο ὁ θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήση: 29 ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν 30 χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἀγιασμός, καὶ ἀπολύτρωσις: ὁ τα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος, ἐν κυρίῳ καυχάσθω. 31

¹ μωρός, foolish, stupid. ² σοφός, wise. ³ ἀσθενής, weak, infirm. ⁴ ἰσχυρός, strong, mighty. ⁵ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁶ εὐγενής, noble, high-born. ⁷ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁸ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁹ ἀγενής, base, low. ¹⁰ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹¹ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹² ἀγιασμός, οῦ, ὁ, consecration, holiness. ¹³ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance.

Κάγω έλθων πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας 2 καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν 2 ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. Καὶ ἐγω ἐν ἀσθενείᾳ 3 καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ 4 κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως: ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ἦ ἐν σοφία ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις: σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν 6 ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων: ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν 7 θεοῦ ἐν μυστηρίω, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἢν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν: ἢν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν: εἰ 8 γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἄν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν: ἀλλὰ καθὼς 9

¹ ὑπεροχή, ῆς, ἡ, superiority, authority. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁴ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁵ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ⁶ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁷ πειθός, persuasive. ⁸ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁹ ἀπόδειξις, εως, ἡ, proof, demonstration. ¹⁰ τέλειος, complete, perfect. ¹¹ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹² μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹³ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁴ προορίζω, predetermine, foreordain.

Πρὸς Κορινθίους Α 2:10

γέγραπται, Ά όφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν άνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς 10 ἀπεκάλυψεν διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ: τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾳ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα 11 τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ 12 τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. Ἡ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ 13 έν διδακτοῖς άνθρωπίνης σοφίας λόγοις, άλλ' έν διδακτοῖς πνεύματος άγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. ^{8} Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται 14 τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ: μωρία ^{10} γὰρ αὐτῷ ἐστιν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ^{11} ἀνακρίνεται. ^{12} Ο δὲ πνευματικὸς ^{7} ἀνακρίνει ^{12} μὲν πάντα, αὐτὸς 15 δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. ^{12} Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν ^{13} κυρίου, δς συμβιβάσει ^{14} 16

¹ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ² ἐρευνάω, search diligently. ³ βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁴χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁵ διδακτός, instructed, taught. ⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⊓ πνευματικός, spiritual. 8 συγκρίνω, combine, compare. 9 ψυχικός, natural, wordly-minded. ¹¹ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹¹ πνευματικώς, spiritually, in a spiritual manner. ¹² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹³ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹⁴ συμβιβάζω, hold together, instruct.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 3:2

αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν¹ χριστοῦ ἔχομεν.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς 3 σαρκικοῖς, ^{3} ώς νηπίοις ^{4} ἐν χριστῷ. Γάλα ^{5} ὑμᾶς ἐπότισα, ^{6} καὶ οὐ βρῶμα: ^{7} οὔπω ^{8} 2 γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὕτε ἔτι νῦν δύνασθε: ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε: ὅπου γὰρ ἐν 3 ύμῖν ζῆλος $^{\circ}$ καὶ ἔρις ^{10} καὶ διχοστασίαι, ^{11} οὐχὶ σαρκικοί ^{3} ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Όταν γὰρ λέγῃ τις, Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ, 4 Έγω Ἀπολλώ, 2 οὐχὶ σαρκικοί $\dot{\delta}$ ἐστε; Τίς οὖν ἐστιν Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλώς, 2 5 άλλ' ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστω ως ὁ κύριος ἔδωκεν; Ἐγω 6 ἐφύτευσα, ^{13} Ἀπολλως ^{12} ἐπότισεν, ^{6} ἀλλ' ὁ θεὸς ηὔξανεν. ^{14} $^{\circ}$ Ωστε οὔτε ὁ φυτεύων ^{7} ἐστίν τι, οὔτε ὁ ποτίζων, αλλ' ὁ αὐξάνων θεός. Ο φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων 8 ἕν εἰσιν: ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν ^{15} λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. ^{16} Θεοῦ 9 γάρ ἐσμεν συνεργοί: 17 θεοῦ γεώργιον, 18 θεοῦ οἰκοδομή 19 ἐστε.

¹νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²πνευματικός, spiritual. ³ σαρκικός, fleshly, carnal. ⁴νήπιος, infant, child. ⁵γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁴ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁷βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁸ οὔπω, not yet. ⁹ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁰ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹¹διχοστασία, ας, ἡ, dissension, division. ¹²Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹³ φυτεύω, plant. ¹⁴ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁵ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ¹⁶ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁷ συνεργός, οῦ, ὁ, fellow worker. ¹⁸ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ¹⁹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification.

Πρὸς Κορινθίους Α 3:10

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς¹ ἀρχιτέκτων² θεμέλιον³ 10 τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.⁴ "Εκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ.⁴ 11 Θεμέλιον³ γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον,⁵ ὅς ἐστιν Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ⁴ ἐπὶ τὸν θεμέλιον³ τοῦτον χρυσόν,⁶ 12 ἄργυρον,⁻ λίθους τιμίους,⁵ ξύλα,² χόρτον,¹⁰ καλάμην,¹¹ ἑκάστου τὸ ἔργον 13 φανερὸν¹² γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει,¹³ ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται:¹⁴ καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν¹⁵ ἐστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει.¹6 Εἴ τινος τὸ ἔργον μένει ὅ 14 ἐποικοδόμησεν,⁴ μισθὸν¹⁻ λήψεται. Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται,¹¹ 15 ζημιωθήσεται:¹⁰ αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ² ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν 16 ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει, ² φθερεῖ¹ τοῦτον ὁ θεός: ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἄγιός ἐστιν,

¹σοφός, wise. ²ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ³θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ⁴ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁵κεῖμαι, lie, be laid. ⁶χρυσός, οῦ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁷ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ⁸τίμιος, precious, honorable. ⁹ξύλον, ου, τό, wood, tree. ¹⁰χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ¹¹καλάμη, ης, ἡ, stubble, straw. ¹² φανερός, manifest, apparent. ¹³δηλόω, show, make clear. ¹⁴ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁵ὁποῖος, what sort of, what kind of. ¹⁶δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁷ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ¹⁸κατακαίω, burn up, consume entirely. ¹⁹ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ²⁰οἰκέω, inhabit, dwell. ²¹ φθείρω, destroy, corrupt.

οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω: εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, 18 μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία 19 παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, 20 ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ဪστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις: πάντα γὰρ ὑμῶν 21 ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε ἀπολλώς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε 22 θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα, τὰντα μέλλοντα: πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, 23 χριστὸς δὲ θεοῦ.

¹ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ² σοφός, wise. ³ μωρός, foolish, stupid. ⁴ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁵ δράσσομαι, catch, seize. ⁶ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁷ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ⁸ μάταιος, vain, useless. ⁹ Ἀπολλώς, ὁ, Apollos. ¹⁰ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹¹ ἐνίστημι, be present, place in or upon.

Πρὸς Κορινθίους Α 4:2

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας¹ χριστοῦ καὶ οἰκονόμους² 4 μυστηρίων³ θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπόν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις,² ἴνα πιστός τις 2 εὑρεθῆ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν⁴ ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ,⁵ ἢ ὑπὸ 3 ἀνθρωπίνης⁶ ἡμέρας: ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω.⁵ Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ 4 σύνοιδα,⁻ ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι: ὁ δὲ ἀνακρίνων⁵ με κύριός ἐστιν. 5 Ὅστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἄν ἔλθη ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει⁵ τὰ κρυπτὰ³ τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς¹ο τῶν καρδιῶν: καὶ τότε ὁ ἔπαινος¹¹ γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹² εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλω̂¹³ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν 6 ἡμῖν μάθητε¹⁴ τὸ μὴ ὑπὲρ ὁ γέγραπται φρονεῖν,¹⁵ ἵνα μὴ εἶς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε¹⁶ κατὰ τοῦ ἑτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει;¹⁷ Τί δὲ ἔχεις ὁ οὐκ ἔλαβες; 7 Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; Ἦδη κεκορεσμένοι¹⁸ ἐστέ, ἤδη 8

 ¹ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant.
 ² οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward.
 ³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery.
 ⁴ ἐλάχιστος, least, smallest.
 ⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into.
 ⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings.
 ⁷ σύνοιδα, know, be conscious of.
 ⁸ φωτίζω, give light, enlighten.
 ⁹ κρυπτός, hidden, secret.
 ¹⁰ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose.
 ¹¹ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation.
 ¹² μετασχηματίζω, transform, disguise.
 ¹³ Ἀπολλῶς, ὁ,
 Apollos.
 ¹⁴ μανθάνω, learn, ascertain.
 ¹⁵ φρονέω, think, judge.
 ¹⁶ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant.
 ¹⁷ διακρίνω, discriminate, judge.
 ¹⁸ κορέννυμι, satiate, fill.

ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε: καὶ ὄφελόν γε⁴ ἐβασιλεύσατε, ἴνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους 9 ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους: ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ὁ ἐν 10 χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί: ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.
Αχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν, καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις 12 χερσίν: λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν: διωκόμενοι ἀνεχόμεθα: 13 βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν: ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα εξως ἄρτι.

¹πλουτέω, be rich, become rich. ²βασιλεύω, reign, rule. ³ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ⁴γέ, indeed, at least. ⁵συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ⁶ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ⁷ἐπιθανάτιος, condemned to death. ⁸θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ⁹μωρός, foolish, stupid. ¹⁰ φρόνιμος, prudent, wise. ¹¹ἀσθενής, weak, infirm. ¹²ἰσχυρός, strong, mighty. ¹³ἔνδοξος, honored, glorious. ¹⁴ἄτιμος, without honor, dishonored. ¹⁵πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁶διψάω, thirst, thirst for. ¹⁷γυμνητεύω, am poorly clad. ¹⁸κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ¹⁹ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ²⁰κοπιάω, toil, labor. ²¹λοιδορέω, abuse, revile. ²²ἀνέχομαι, endure, bear with. ²³περικάθαρμα, τος, τό, dirt, refuse. ²⁴περίψημα, τος, τό, dirt, dregs.

Πρὸς Κορινθίους Α 4:14

Οὐκ ἐντρέπων¹ ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ.² Ἐὰν 14 γὰρ μυρίους³ παιδαγωγοὺς⁴ ἔχητε ἐν χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας: ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, 16 μιμηταί⁵ μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστιν τέκνον μου 17 ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὅς ὑμᾶς ἀναμνήσει⁻ τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ⁵ ἐν πάση ἐκκλησίᾳ διδάσκω. Ὠς μὴ ἐρχομένου δέ 18 μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν² τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως¹⁰ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ 19 κύριος θελήση, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,² ἀλλὰ τὴν δύναμιν. Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί θέλετε; Ἐν 20 ῥάβδῳ¹¹ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπη πνεύματί τε πραότητος;¹²

 ${}^{\circ}$ Ολως ${}^{^{1}}$ ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, ${}^{^{2}}$ καὶ τοιαύτη πορνεία, ${}^{^{2}}$ ήτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν 5 ονομάζεται, δόστε γυναϊκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι 2 ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, τνα ἐξαρθῆ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Έγω μὲν γὰρ ως ἀπων ^{7} τῷ σώματι παρων ^{8} δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη 3κέκρικα ως παρών, $^{\$}$ τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον, $^{?}$ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ^{4} κυρίου ήμων Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμων καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῆ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ 5 Σ ατανᾶ εἰς ὅλεθρον $^{^{10}}$ τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῆ ἡμέρα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ^{11} ὑμῶν. Οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ^{12} ὅλον τὸ ^{6} φύραμα ^{13} ζυμο $\tilde{i}$, Έκκαθάρατε ^{15} τὴν παλαιὰν ^{16} ζύμην, ^{12} ἵνα ἦτε νέον ^{17} φύραμα, ^{13} 7 καθώς ἐστε ἄζυμοι. ^{18} Καὶ γὰρ τὸ Πάσγα ^{19} ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη ^{20} γριστός: 8 ωστε ἐορτάζωμεν, ²¹ μὴ ἐν ζύμη ¹² παλαιᾶ, ¹⁶ μηδὲ ἐν ζύμη ¹² κακίας ²² καὶ πονηρίας,

¹ ὅλως, altogether, completely. ² πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ³ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁴ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⁵ πενθέω, mourn, lament. ⁶ ἐξαίρω, remove, drive away. ⁷ ἄπειμι, go away, depart. ⁸ πάρειμι, be present, have arrived. ⁹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁰ ὅλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ¹¹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹² ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ¹³ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ¹⁴ ζυμόω, leaven, ferment. ¹⁵ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ¹⁶ παλαιός, old, ancient. ¹⁷ νέος, new, young. ¹⁸ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ¹⁹ πάσχα, τό, passover, passover feast. ²⁰ θύω, sacrifice, kill. ²¹ ἐορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ²² κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²³ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness.

Πρὸς Κορινθίους Α 5:9

άλλ' ἐν ἀζύμοις¹ εἰλικρινείας² καὶ ἀληθείας.

"Έγραψα ὑμῖν ἐν τῆ ἐπιστολῆ³ μὴ συναναμίγνυσθαι⁴ πόρνοις: καὶ οὐ πάντως 9 τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις, ἢ ἄρπαξιν, ἢ ἢ εἰδωλολάτραις: ἐπεὶ ὁ ἀρείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα 11 ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, ἐ ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἡ ἢ πόρνος, ἡ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοίδορος, ἡ μέθυσος, ἡ ἄρπαξ: τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. Ἡ Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑ ὑμεῖς 12 κρίνετε; Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ. Καὶ ἐξαρεῖτε ὁ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Τολμ $\tilde{a}^{17}$ τις ὑμῶν, πρᾶγμ a^{18} ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, 6 καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἄγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; Καὶ εἰ ἐν 2 ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοἱ ἐστε κριτηρίων 21 ἐλαχίστων; 22 Οὐκ οἴδατε ὅτι 33

¹ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ²είλικρίνεια, ας, ή, sincerity, purity of motive. ³ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ⁴συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ⁵πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ⁶πάντως, altogether, by all means. ⊓πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ὅἄρπαξ, ravenous, rapacious. ១είδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹¹⁰ ἐπεί, when, since. ¹¹¹ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹² λοίδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ¹³ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ¹⁴ συνεσθίω, eat with. ¹⁵ ἔσω, within, inside. ¹⁶ ἐξαίρω, remove, drive away. ¹² τολμάω, dare, endure. ¹² πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹⁰ ἄδικος, unjust, unrighteous. ²⁰ ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ²¹ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ²² ἐλάχιστος, least, smallest.

άγγέλους κρινοῦμεν; Μήτι ^{1} γε ^{2} βιωτικά; ^{3} Βιωτικὰ ^{3} μὲν οὖν κριτήρια ^{4} ἐὰν ἔγητε, ^{4} τους έξουθενημένους έν τῆ ἐκκλησία, τούτους καθίζετε. Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν 5 λέγω. Οὕτως οὐκ ἔνι ^{7} ἐν ὑμῖν σοφὸς ^{8} οὐδὲ εἶς, ὃς δυνήσεται διακρῖναι ^{9} ἀνὰ ^{10} μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ 6 ἀπίστων; ¹¹ "Ηδη μὲν οὖν ὅλως ¹² ἥττημα ¹³ ὑμῖν ἐστιν, ὅτι κρίματα ¹⁴ ἔγετε μεθ' 7έαυτών. Δ ιὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; Δ ιὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; δ Άλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε¹⁵ καὶ ἀποστερεῖτε, 16 καὶ ταῦτα ἀδελφούς. "Η οὐκ οἴδατε 9 ὅτι ἄδικοι ^{17} βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν; ^{18} Μὴ πλανᾶσθε: οὔτε πόρνοι, ^{19} οὔτε εἰδωλολάτραι, ^{20} οὔτε μοιχοί, ^{21} οὔτε μαλακοί, ^{22} οὔτε ἀρσενοκοῖται, ^{23} οὔτε 10πλεονέκται, ^{24} οὔτε κλέπται, ^{25} οὔτε μέθυσοι, ^{26} οὐ λοίδοροι, ^{7} οὐχ ἄρπαγες, ^{28} βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. Καὶ ταῦτά τινες ἦτε: ἀλλὰ 11 ἀπελούσασθε,²⁹ ἀλλὰ ἡγιάσθητε,³⁰ ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου

¹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ²γέ, indeed, at least. ³ βιωτικός, matter of daily life, life. ⁴ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ⁵ ἔξουθενέω, despise, ignore. ⁶ ἐντροπή, ῆς, ἡ, shame, humiliation. ⁷ ἔνι, there is in, is present. ⁸ σοφός, wise. ⁹ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁰ ἀνά, upwards, upon. ¹¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹² ὅλως, altogether, completely. ¹³ ἥττημα, τος, τό, loss, failure. ¹⁴ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ¹⁵ ἀδικέω, do wrong, harm. ¹⁶ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹⁷ ἄδικος, unjust, unrighteous. ¹⁸ κληρονομέω, inherit, obtain. ¹⁹ πόρνος, ου, ό, fornicator, immoral person. ²⁰ εἰδωλολάτρης, ου, ό, image worshiper, idolater. ²¹ μοιχός, οῦ, ὁ, adulterer. ²² μαλακός, soft, effeminate. ²³ ἀρσενοκοίτης, ου, ὁ, male engaging in same-sex sexual activity. ²⁴ πλεονέκτης, ου, ό, covetous or greedy person. ²⁵ κλέπτης, ου, ό, thief. ²⁶ μέθυσος, ου, ό, drunkard. ²⁷ λοίδορος, ου, ό, reviler, abusive person. ²⁸ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ²⁹ ἀπολούω, wash off, wash away. ³⁰ ἀγιάζω, make holy, consecrate.

Πρὸς Κορινθίους Α 6:12

Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει: πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ 12 έξουσιασθήσομαι² ύπό τινος. Τὰ βρώματα³ τῆ κοιλία, καὶ ἡ κοιλία τοῖς 13 βρώμασιν: δ δε θεός καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δε σῶμα οὐ τῆ πορνεία, άλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι: ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον 14 ἤγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ ^{7} διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα 15 ύμῶν μέλη χριστοῦ ἐστιν; Ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη ; Μὴ γένοιτο. Οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῆ πόρνη εν σῶμά ἐστιν; 16 "Εσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ εν 17 πνεῦμά ἐστιν. Φεύγετε ^{10} τὴν πορνείαν. Πᾶν ἁμάρτημα ^{11} δ ἐὰν ποιήση 18 ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν: ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα άμαρτάνει. "Η οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός 19

¹συμφέρω, bring together, it is profitable. ² ἐξουσιάζω, have authority over, master. ³βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁴κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁵καταργέω, make ineffective, abolish. ⁶πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁷ ἐξεγείρω, raise, raise up. ⁸πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ⁹κολλάω, glue, cleave. ¹⁰φεύγω, flee, escape. ¹¹ ἀμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹² ἐκτός, aside from, besides. ¹³πορνεύω, commit fornication, fornicate.

ἐστιν, οὖ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς: 20 δοξάσατε δὴ ^{1} τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἄτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι. Διὰ δὲ τὰς 7 πορνείας² ἔκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. Τῆ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν³ ἀποδιδότω: ὁμοίως δὲ καὶ 3 ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,⁴ ἀλλ' ὁ ἀνήρ: 4 ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,⁴ ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ 5 ἀποστερεῖτε⁵ ἀλλήλους, εἰ μήτι⁶ ἄν ἐκ συμφώνου⁻ πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε⁶ τῆ νηστείᾳ⁰ καὶ τῆ προσευχῆ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν¹⁰ ὑμῶν. Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ 6 συγγνώμην,¹¹ οὐ κατ' ἐπιταγήν.¹² Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ 7

¹ δή, also, indeed. ²πορνεία, ας, ή, fornication, idolatry. ³ εὔνοια, ας, ή, favor, affection. ⁴ ἑξουσιάζω, have authority over, master. ⁵ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁶ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁷ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ⁸ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ⁹ νηστεία, ας, ή, fasting, fast. ¹⁰ ἀκρασία, ας, ή, lack of self-control, self-indulgence. ¹¹ συγγνώμη, ης, ή, concession, indulgence. ¹² ἐπιταγή, ής, ή, command, commandment.

Πρὸς Κορινθίους Α 7:8

έμαυτόν: ἀλλ' ἔκαστος ἴδιον χάρισμα ἐχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως.

 Λ έγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς κάγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, ἡ γαμησάτωσαν: κρεῖσσον γάρ ἐστιν γαμῆσαι ἡ 9 πυροῦσθαι. Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, 10 γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι: εἀν δὲ καὶ χωρισθῆ, μενέτω ἄγαμος, ἢ 11 τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω' – καὶ ἀνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ 12 λέγω, οὐχ ὁ κύριος: εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, ^{10} καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν ^{12} μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, ^{10} καὶ 13 αὐτὸς συνευδοκεῖ $^{^{11}}$ οἰκεῖν $^{^{12}}$ μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. Ἡγίασται $^{^{13}}$ γὰρ δ ^{14} άνὴρ ὁ ἄπιστος ^{10} ἐν τῆ γυναικί, καὶ ἡγίασται ^{13} ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ^{10} ἐν τῷ ἀνδρί: ἐπεὶ ^{14} ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἄγιά ἐστιν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος ^{10} 15 χωρίζεται, ^{s} χωριζέσθω. ^{s} Οὐ δεδούλωται ^{15} ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφ ^{16} ἐν τοῖς

¹χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²ἄγαμος, ου, ή, unmarried. ³χήρα, ας, ή, widow. ⁴ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ⁵γαμέω, marry. ⁶κρείσσων, stronger, more excellent. ⁷πυρόω, burn, am purified by fire. ⁸ χωρίζω, separate, depart. ⁹καταλλάσσω, reconcile. ¹⁰ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹¹συνευδοκέω, consent, approve. ¹²οἰκέω, inhabit, dwell. ¹³ἁγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁴ἐπεί, when, since. ¹⁵δουλόω, enslave, bring under subjection. ¹⁶ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister.

τοιούτοις: ἐν δὲ εἰρήνη κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα 16 σώσεις; "Η τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ ἑκάστω ὡς ἐμέρισεν ό 17 θεός, ἕκαστον ώς κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτως περιπατείτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.² Περιτετμημένος³ τις ἐκλήθη; Μὴ 18 ἐπισπάσθω. Έν ἀκροβυστία τις ἐκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω. Ή περιτομὴ 19 οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. 20 Έκαστος ἐν τῆ κλήσει ^{7} ἧ ἐκλήθη, ἐν ταύτη μενέτω. Δοῦλος ἐκλήθης; Μή σοι 21 μελέτω: ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. ¹⁰ Ὁ γὰρ ἐν 22 κυρίω κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος το κυρίου ἐστίν: ὁμοίως καὶ ὁ ἐλεύθερος κληθείς, δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς ἠγοράσθητε: μὴ γίνεσθε δοῦλοι 23 άνθρώπων. Έκαστος ἐν ὧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτω μενέτω παρὰ θεῷ. 24

¹ μερίζω, divide, part. ² διατάσσω, command, give orders to. ³ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ⁴ ἐπισπάομαι, become uncircumcised. ⁵ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁶ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ⁷ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁸ μέλει, it is a care, it concerns. ⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁰ χράομαι, use, make use of. ¹¹ ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman.

Πρὸς Κορινθίους Α 7:25

Περὶ δὲ τῶν παρθένων έπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω: γνώμην δὲ δίδωμι ὡς 25ήλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάργειν διὰ 26 τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπω τὸ οὕτως εἶναι. Δέδεσαι γυναικί; 27Μὴ ζήτει λύσιν. Αέλυσαι ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζήτει γυναῖκα. Έὰν δὲ καὶ γήμης, 28 οὐχ ἥμαρτες: καὶ ἐὰν γήμη ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρτεν. Θλίψιν δὲ τῆ σαρκὶ έξουσιν οί τοιούτοι: ἐγὼ δὲ ὑμῶν Φείδομαι. ¹ Τοῦτο δέ Φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς 29 συνεσταλμένος: τὸ λοιπόν ἐστιν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὧσιν: καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες: καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες: καὶ 30 οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες: 2 καὶ οἱ χρώμενοι 3 τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ 31 καταχρώμενοι: $^{^{14}}$ παράγει $^{^{15}}$ γὰρ τὸ σχῆμα $^{^{16}}$ τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ^{32} άμερίμνους ^{17} εἶναι. ^{18} ἄγαμος ^{18} μεριμν ^{19} τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει ^{20} τῷ κυρίω: ό δὲ γαμήσας μεριμν $\tilde{\mathbf{q}}^{1}$ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει $\tilde{\mathbf{q}}^{2}$ τῆ γυναικί. Μεμέρισται $\tilde{\mathbf{q}}^{2}$

¹παρθένος, ου, ή, virgin. ²ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ³γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁴ἐλεέω, have mercy, pity. ⁵νομίζω, suppose, think. ⁶ἐνίστημι, be present, place in or upon. ⁷ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ⁸λύσις, εως, ἡ, release, separation. ⁹γαμέω, marry. ¹⁰ φείδομαι, spare, abstain. ¹¹ συστέλλω, limit, shorten. ¹²κατέχω, hold back, hold fast. ¹³χράομαι, use, make use of. ¹⁴καταχράομαι, make full use of, use up. ¹⁵ παράγω, pass by, depart. ¹⁶σχῆμα, τος, τό, outward appearance, form. ¹⁷ ἀμέριμνος, free from care, free from anxiety. ¹⁸ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ¹⁹ μεριμνάω, be anxious, distracted. ²⁰ ἀρέσκω, please, serve. ²¹ μερίζω, divide, part.

καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. Η ἄγαμος μεριμνῷ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ἦ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι: ἡ δὲ γαμήσασα ^{4} μεριμν $\tilde{\alpha}^{3}$ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει ^{5} τῷ ανδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον λέγω: οὐχ ἴνα βρόχον ὑμῖν 35 ἐπιβάλω, εἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ εὐπρόσεδρον τῷ κυρίω ἀπερισπάστως. Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ^{12} ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ^{13} ἐὰν ἡ ὑπέρακμος, ^{14} 36 καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὁ θέλει ποιείτω: οὐχ ἁμαρτάνει: γαμείτωσαν. * *Ος 37 δὲ ἔστηκεν ἑδραῖος ^{15} ἐν τῆ καρδία, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ^{16} ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ίδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν έαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ. Ω στε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ: ὁ δὲ μὴ 38 ἐκγαμίζων ^{17} κρεῖσσον ^{18} ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται νόμω ἐ ϕ ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ 39 αὐτῆς: ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῆ¹⁹ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα²⁰ ἐστὶν ῷ θέλει γαμηθῆναι, $\frac{1}{2}$ μόνον ἐν κυρίῳ. Μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως ^{21} μείνη, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην: ^{22} 40

¹ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ² ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ³ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁴ γαμέω, marry. ⁵ ἀρέσκω, please, serve. ⁶ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁷ βρόχος, ου, ὁ, noose, noose or snare. ⁸ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ⁹ εὐσχήμων, honorable. ¹⁰ εὐπρόσεδρος, devoted. ¹¹ ἀπερισπάστως, without distraction. ¹² ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ¹³ νομίζω, suppose, think. ¹⁴ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ¹⁵ ἐδραῖος, steadfast, firm. ¹⁶ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ¹⁷ ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ¹⁸ κρείσσων, stronger, more excellent. ¹⁹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ²⁰ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ²¹ οὕτως, thus, so. ²² γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion.

Πρὸς Κορινθίους Α 8:2

δοκῶ δὲ κἀγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν. Ἡ γνῶσις ^{2} 8 φυσιοῖ, ^{3} ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω ^{4} οὐδὲν ἔγνωκεν ^{2} καθώς δεῖ γνῶναι: εἰ δέ τις ἀγαπᾶ τὸν θεόν, οὖτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ 3 τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμω, καὶ ότι οὐδεὶς θεὸς ἔτερος εἰ μὴ εἶς. Καὶ γὰρ εἴπερ⁷ εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν 5 οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς: ὤσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί: ἀλλ' ἡμῖν εἷς 6 θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὖ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν: καὶ εἶς κύριος Ἰησοῦς χριστός, δι' οὖ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. Άλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις: ^{2} ^{7} τινες δε τη συνειδήσει τοῦ εἰδώλου εως ἄρτι ως εἰδωλόθυτον εσθίουσιν, καὶ ή συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς δύσα μολύνεται. Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησιν 8τῷ θεῷ: οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν

¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ²γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ³ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⁴ οὐδέπω, not yet, still not. ⁵ βρῶσις, εως, ἡ, eating, food. ⁶ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ⁻ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ⁶ ἀσθενής, weak, infirm. ⁶ μολύνω, stain, soil. ¹ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind.

ύστερούμεθα.¹ Βλέπετε δὲ μήπως² ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα³ γένηται 9 τοῖς ἀσθενοῦσιν. Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γνῶσιν⁴ ἐν εἰδωλείῳ⁵ 10 κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς⁻ ὅντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα⁵ ἐσθίειν; Καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ⁴ γνώσει, 11 δι' ὃν χριστὸς ἀπέθανεν; Οὕτως δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ 12 τύπτοντες¹ο αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς χριστὸν ἁμαρτάνετε. 13 Διόπερ¹¹ εἰ βρῶμα¹² σκανδαλίζει¹³ τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα¹⁴ εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.¹³

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; ¹⁵ Οὐχὶ Ἰησοῦν χριστὸν τὸν κύριον 9 ἡμῶν ἑώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ 2 ἀπόστολος, ἀλλά γε¹⁶ ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγὶς ¹⁷ τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ¹⁸ ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία ¹⁹ τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν ²⁰ αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ 3

¹ ὑστερέω, lack, need. ² μήπως, lest in any way, lest perhaps. ³ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ⁴γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁵ εἰδωλεῖον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. 6 κατάκειμαι, lie down, lie sick. ⁻ ἀσθενής, weak, infirm. ⁵ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁵ σός, your, yours. ¹¹ τύπτω, smite, beat. ¹¹ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹² βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹³ σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹⁴ κρέας, τό, meat, flesh. ¹⁵ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁶ γέ, indeed, at least. ¹⁻ σφραγίς, ῖδος, ἡ, seal, signet ring. ¹⁵ ἀποστολή, ῆς, ἡ, apostleship, commission. ¹⁰ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ²⁰ ἀνακρίνω, examine, inquire into.

Πρὸς Κορινθίους Α 9:5

έχομεν έξουσίαν φαγείν καὶ πιείν; Μὴ οὐκ ἔχομεν έξουσίαν ἀδελφὴν γυναίκα 5 περιάγειν, ^{2} ώς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς; ^{3} "Η μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι; Τίς 7 στρατεύεται δίδιοις δψωνίοις ποτέ; Τίς φυτεύει άμπελώνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; "Η τίς ποιμαίνει ποίμνην, αλ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; "Η οὐχὶ καὶ ὁ νόμος 8 ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμω γέγραπται, Οὐ φιμώσεις 2 βοῦν 3 άλοῶντα. ^{14} Mỳ τῶν βοῶν ^{13} μέλει ^{15} τῷ θεῷ; ^{8} H δι' ἡμᾶς πάντως ^{16} λέγει; Δ ι' ἡμᾶς 10γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν ^{17} ἀροτριᾶν, ^{17} καὶ ὁ ἀλοῶν ^{14} τῆς έλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ^{18} ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ^{19} ἐσπείραμεν, 11μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ²⁰ θερίσομεν;²¹ Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν 12 μετέχουσιν, ^{18} οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Άλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα ^{22} τῆ ἐξουσία ταύτη, ἀλλὰ

¹ ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister. ²περιάγω, lead around, go about. ³ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ⁴ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁵ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ⁶ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ⁷ φυτεύω, plant. ⁸ ἀμπελών, ῶνος, ὁ, vineyard. ⁹ποιμαίνω, shepherd, rule. ¹⁰ ποίμνη, ης, ἡ, flock. ¹¹ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ¹² φιμόω, muzzle, silence. ¹³ βοῦς, ὁ, οx, cow. ¹⁴ ἀλοάω, thresh. ¹⁵ μέλει, it is a care, it concerns. ¹⁶ πάντως, altogether, by all means. ¹⁷ ἀροτριάω, plow. ¹⁸ μετέχω, partake of, share in. ¹⁹ πνευματικός, spiritual. ²⁰ σαρκικός, fleshly, carnal. ²¹ θερίζω, reap, gather. ²² χράομαι, use, make use of.

πάντα στέγομεν, ίνα μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. Οὐκ 13 οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίω³ προσεδρεύοντες ^{4} τῷ θυσιαστηρί ^{3} συμμερίζονται; ^{5} Οὕτως καὶ ὁ κύριος ^{14} διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν έκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Ἐγὼ δὲ 15 οὐδενὶ ἐχρησάμην ^{s} τούτων: οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί: καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώση. Τὰ Έὰν 16γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα: ανάγκη το γάρ μοι ἐπίκειται: οὐαὶ δέ μοι ἐστίν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἑκὼν $^{^{13}}$ τοῦτο πράσσω, μισθὸν $^{^{14}}$ ἔχω: 17εἰ δὲ ἄκων, ¹⁵ οἰκονομίαν ^{16} πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός; ^{14} Ίνα 18 εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον το εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῆ ἐξουσία μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ 19 πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ^{20} ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. ^{21} Καὶ 20

¹ στέγω, endure, bear. ² ἐγκοπή, ῆς, ἡ, hindrance, impediment. ³ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ⁴ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ⁵ συμμερίζομαι, partake with. ⁶ διατάσσω, command, give orders to. ⁷ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁸ χράομαι, use, make use of. ⁹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁰ κενόω, empty, make void. ¹¹ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ¹² ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ¹³ ἐκών, of one's own free will, voluntarily. ¹⁴ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ¹⁵ ἄκων, unwilling. ¹⁶ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹⁷ ἀδάπανος, free, free of charge. ¹⁸ καταχράομαι, make full use of, use up. ¹⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ²⁰ δουλόω, enslave, bring under subjection. ²¹ κερδαίνω, gain, win.

Πρὸς Κορινθίους Α 9:21

έγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω: τοῖς ὑπὸ νόμον ώς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω: ^{1} τοῖς ἀνόμοις ^{2} ὡς ἄνομος, ^{2} μὴ ὢν ^{21} ἄνομος ^{2} θε $\tilde{\omega}$ άλλ' ἔννομος ^{3} χριστ $\tilde{\omega}$, ἵνα κερδήσ ω^1 ἀνόμους. ^{2} Έγενόμην τοῖς 22 ἀσθενέσιν ώς ἀσθενής, ίνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως ^{5} τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα 23 συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδί $ω^7$ τρέχοντες πάντες 24 μὲν τρέχουσιν, εἶς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; Οὕτως τρέχετε, το κα καταλάβητε. Π $\tilde{\alpha}$ ς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος $\tilde{\alpha}$ πάντα ἐγκρατεύεται: έκεῖνοι μὲν οὖν 25 ΐνα φθαρτὸν 5 στέφανον 6 λάβωσιν, ήμεῖς δὲ ἄφθαρτον. 7 Έγὼ τοίνυν 18 οὕτως 26 τρέχω¹⁹ ως οὐκ ἀδήλως:²⁰ οὕτως πυκτεύω,²¹ ως οὐκ ἀέρα²² δέρων:²³ ἀλλ' 27 ύπωπιάζω ^{24} μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, ^{25} μήπως, ^{26} ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς άδόκιμος 27 γένωμαι.

¹ κερδαίνω, gain, win. ² ἄνομος, lawless, without law. ³ ἔννομος, legal, lawful. ⁴ ἀσθενής, weak, infirm. ⁵ πάντως, altogether, by all means. ⁶ συγκοινωνός, οῦ, ὁ, partaker, participant. ⁷ στάδιον, οῦ, τό, stadia, length of a stadium. ⁸ τρέχω, run, exercise myself. ⁹ τρέχω, they run. ¹⁰ βραβεῖον, ου, τό, prize. ¹¹ τρέχω, you run. ¹² καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹³ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ¹⁴ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ¹⁵ φθαρτός, perishable, corruptible. ¹⁶ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ¹⁷ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ¹⁸ τοίνυν, accordingly, therefore. ¹⁹ τρέχω, I run. ²⁰ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ²¹ πυκτεύω, box. ²² ἀήρ, ος, ὁ, air. ²³ δέρω, beat, flay. ²⁴ ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ²⁵ δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ²⁶ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²⁷ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην 10 ήσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν 2 έβαπτίσαντο ἐν τῆ νεφέλη ^{2} καὶ ἐν τῆ θαλάσση, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα ^{3} 3 πνευματικὸν ^{4} ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα ^{5} πνευματικὸν ^{4} ἔπιον: ἔπινον ^{4} γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας: ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ χριστός. ἀλλ' 5 οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ό θεός: κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῆ ἐρήμῳ. Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς ^{10} 6 κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι ^{11} ἐπεθύμησαν. ^{12} Μηδὲ εἰδωλολάτραι ^{13} γίνεσθε, καθώς ^{7} τινες αὐτῶν: ὥσπερ γέγραπται, Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. ^{14} Μηδὲ πορνεύωμεν, ^{15} καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, ^{15} καὶ 8ἔπεσον ἐν μιᾳ ἡμέρᾳ εἴκοσι ^{16} τρεῖς χιλιάδες. ^{17} Μηδὲ ἐκπειράζωμεν ^{18} τὸν 9 χριστόν, καθώς καί τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων απώλοντο. 10

¹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ² νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ³ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ πόμα, τος, τό, drink. ⁶ πέτρα, ας, ἡ, rock. ⁻ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. 8 καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ⁵ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹¹ ἐπιθυμητής, οῦ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ¹¹ κἀκεῖνος, and he, and she. ¹² ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹³ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹⁴ παίζω, play, amuse oneself. ¹⁵ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ¹¹ εἴκοσι, twenty, 20. ¹⁻ χιλιάς, άδος, ἡ, thousand. ¹⁵ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ¹ゥ ὄφις, εως, ὁ, snake, serpent.

Πρὸς Κορινθίους Α 10:11

Μηδὲ γογγύζετε, ^{1} καθώς καί τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, ^{1} καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ολοθρευτοῦ. ^{2} Ταῦτα δὲ πάντα τύποι ^{3} συνέβαινον ^{4} ἐκείνοις: ἐγράφη δὲ πρὸς 11 νουθεσίαν ^{5} ἡμῶν, εἰς οῦς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν. ^{6} ^{6} ^{6} ^{6} ^{7} ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος: ^{8} 13 πιστὸς δὲ ὁ θεός, ^{6} ς οὐκ ἐάσει ^{9} ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ^{6} δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ ^{7} καὶ τὴν ἔκβασιν, ^{10} τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. ^{11}

Διόπερ, ¹² ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. ¹³ Ως φρονίμοις ¹⁴ λέγω, 14 κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ¹⁵ ὁ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία 16 τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, ¹⁷ οὐχὶ κοινωνία ¹⁶ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; ৺Οτι εἶς ἄρτος, εν σῶμα, οἱ πολλοί ἐσμεν: οἱ γὰρ 17 πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. ¹⁸ Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: οὐχὶ 18 οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας ¹⁹ κοινωνοὶ ²⁰ τοῦ θυσιαστηρίου ²¹ εἰσίν; Τί οὖν φημι; ৺Οτι 19

¹γογγύζω, mutter, murmur. ² όλοθρευτής, οῦ, ὁ, destroyer. ³ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ⁴συμβαίνω, come together, come to pass. ⁵ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ⁶ καταντάω, come to, arrive. ⁷ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ⁸ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁹ ἐάω, permit, allow. ¹⁰ ἔκβασις, εως, ἡ, outcome, way out. ¹¹ ὑποφέρω, endure, bear up under. ¹² διόπερ, therefore, for this very reason. ¹³ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ¹⁴ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁵ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹⁶ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹⁷ κλάω, break. ¹⁸ μετέχω, partake of, share in. ¹⁹ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ²⁰ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ²¹ θυσιαστήριον, ου, τό, altar.

εἴδωλόν¹ τί ἐστιν; "Η ὅτι εἰδωλόθυτόν² τί ἐστιν; Ἀλλ' ὅτι ἃ θύει³ τὰ ἔθνη, 20 δαιμονίοις θύει,³ καὶ οὐ θεῷ: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς⁴ τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων: οὐ 21 δύνασθε τραπέζης⁵ κυρίου μετέχειν⁶ καὶ τραπέζης⁵ δαιμονίων. "Η 22 παραζηλοῦμεν⁻ τὸν κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι⁵ αὐτοῦ ἐσμέν;

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα 23 οἰκοδομεῖ. Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. Πᾶν τὸ ἐν 24 μακέλλω πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν: 26 Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν 27 ἀπίστων, καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο εἰδωλόθυτόν 28 ἐστιν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν: Τοῦ γὰρ

¹ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ² εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ³ θύω, sacrifice, kill. ⁴ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ⁵ τράπεζα, ης, ἡ, table. ⁶ μετέχω, partake of, share in. ⁻ παραζηλόω, provoke to jealousy, make jealous. ⁶ ιδχυρός, strong, mighty. ⁶ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁰ μάκελλον, ου, τό, meat market, food market. ¹¹ πωλέω, sell. ¹² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹³ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁵ παρατίθημι, set before, entrust. ¹⁶ μηνύω, make known, report.

Πρὸς Κορινθίους Α 10:29

κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα¹ αὐτῆς. Συνείδησιν δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, 29 ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου: ἴνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία² μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω,³ τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οἱ ἐγὼ εὐχαριστῶ; 30 Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. 31 Ἀπρόσκοποι⁴ γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ ελλησιν⁵ καὶ τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ: 33 καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

Μιμηταί⁸ μου γίνεσθε, καθώς κάγὼ χριστοῦ.

11

'Επαινω' δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε, ¹0 καὶ καθώς παρέδωκα ὑμῖν 2 τὰς παραδόσεις ¹1 κατέχετε. ¹2 Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ 3 κεφαλὴ ὁ χριστός ἐστιν: κεφαλὴ δὲ γυναικός, ὁ ἀνήρ: κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ

¹πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ² ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ³ μετέχω, partake of, share in. ⁴ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ⁵ Έλλην, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ⁶ ἀρέσκω, please, serve. ⁷ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁸ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ⁹ ἐπαινέω, praise, commend. ¹⁰ μιμνήσκομαι, remember, recall. ¹¹ παράδοσις, εως, ἡ, tradition, instruction. ¹² κατέχω, hold fast.

θεός. Πᾶς ἀνὴρ προσευγόμενος ἢ προφητεύων, κατὰ κεφαλῆς ἔχων, 4τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευγομένη ἢ 5 προφητεύουσα άκατακαλύπτω τῆ κεφαλῆ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς: εν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται ΄ γυνή, καὶ 6 κειράσθω: εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. Ανὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν καὶ δόξα 7 θεοῦ ὑπάρχων: γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. Οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, 8 άλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός: καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ 9 διὰ τὸν ἄνδρα: διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ 10 τους άγγέλους. Πλην οὔτε άνηρ χωρίς γυναικός, οὔτε γυνη χωρίς άνδρός, ἐν 11 κυρίω. Ώσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, 12 τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον ο ἐστὶν γυναῖκα 13 άκατακάλυπτον ^{3} τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; ^{8} Η οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις ^{11} διδάσκει ὑμᾶς, 14

¹ προφητεύω, prophesy, foretell. ² καταισχύνω, put to shame, shame. ³ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁴ ξυράω, shave. ⁵ κατακαλύπτω, cover up, veil. ⁶ κείρω, shear, cut off. ⁷ αἰσχρός, shameful, base. ⁸ εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ⁹ κτίζω, create, form. ¹⁰ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ¹¹ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature.

Πρὸς Κορινθίους Α 11:15

ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾳ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν; Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾳ, δόξα αὐτῷ 15 ἐστίν. Ὁτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, 16 ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον αλλ' εἰς τὸ ἡττον 17 συνέρχεσθε. Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω 18 σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. Δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν 19 ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι ἀρανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων οὖν ὑμῶν 20 ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. Ἑκαστος γὰρ τὸ ἴδιον 21 δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾳ, δς δὲ μεθύει. Μὴ 22 γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἴπω; Ἐπαινέσω Καταισχύνετε ἐν τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἴπω; Ἐπαινέσω Καταισχύνετε ἐν τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἴπως Ἐπαινέσω Καταισχύνετε ἐν τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἴπως ἐναινέσω Καταισχύνετε ἐν τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἴπως ἐναινέσω ἐν ἐν ἐνειν ἐνειν ἐνειν ἐνειν ἐνειν ἐνειν ἐνειν ἐναιν ἐνειν ἐν ἐνειν ἐνειν

¹ κομάω, have long hair, wear the hair long. ² ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ³ κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair. ⁴ ἀντί, instead of, in place of. ⁵ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak. ⁶ φιλόνεικος, quarrelsome, contentious. ⁷ συνήθεια, ας, ἡ, habit, custom. ⁸ ἐπαινέω, praise, commend. ⁹ κρείττων, stronger, more excellent. ¹⁰ ἥττων, lesser, inferior. ¹¹ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ¹² αἴρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹³ δόκιμος, tested, approved. ¹⁴ φανερός, manifest, apparent. ¹⁵ κυριακός, Lord's, of the Lord. ¹⁶ δεΐπνον, ου, τό, supper, dinner. ¹⁷ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ¹⁸ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁹ μεθύω, be drunken, am drunk. ²⁰ καταφρονέω, think little of, despise. ²¹ καταισχύνω, put to shame, shame.

ύμᾶς ἐν τούτω; Οὐκ ἐπαινῶ. Ἐγω γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου ὁ καὶ 23 παρέδωκα ύμιν, ότι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῆ νυκτὶ ἡ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον, 24 καὶ εὐγαριστήσας ἔκλασεν ^{2} καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον: ^{2} τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ^{3} 25 Ω σαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον ή καινή διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἴματι: τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις αν πίνητε, εἰς τὴν έμην ανάμνησιν. Το δακις γάρ αν έσθίητε τον άρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον 26 τούτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε ^{7} ἄχρι οδ αν ἔλθη. $^{\circ}$ Ωστε ος 27 αν ἐσθίη τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως ετοῦ κυρίου, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἴματος τοῦ κυρίου. Δ οκιμαζέτω δὲ 28 ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. $\mathbf{O}$ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως, εκρίμα έαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ 29 διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Δ ιὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς α καὶ 30

¹ ἐπαινέω, praise, commend. ² κλάω, break. ³ ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder. ⁴ ώσαύτως, likewise. ⁵ δειπνέω, eat, dine. ⁶ ὁσάκις, as often as. ⁻ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁶ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ⁶ ἔνοχος, involved in, liable. ¹¹ δοκιμάζω, prove, approve. ¹¹ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ¹² διακρίνω, discriminate, judge. ¹³ ἀσθενής, weak, infirm.

Πρὸς Κορινθίους Α 11:31

ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἄν 31 ἐκρινόμεθα. Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ κυρίου παιδευόμεθα, ἱνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ 32 κατακριθῶμεν. Ὠστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους 33 ἐκδέχεσθε. Εἰ δέ τις πεινᾳ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ 34 δὲ λοιπά, ὡς ἄν ἔλθω, διατάξομαι.

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, δο ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. Οἴδατε ὅτι ὅτε 12 ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἀφωνα, δος ἄν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι. Διὸ 3 γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει Ἀνάθεμα Ἰησοῦν: καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίω.

¹ ἄρρωστος, sick, ill. ² κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ³ διακρίνω, discriminate, judge. ⁴ παιδεύω, teach, educate. ⁵ κατακρίνω, condemn. ⁶ ἐκδέχομαι, await, expect. ⁷ πεινάω, hunger, am hungry. ⁸ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁹ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁰ πνευματικός, spiritual. ¹¹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹² εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ¹³ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁴ ἀπάγω, lead away, lead. ¹⁵ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁶ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse.

Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ διαιρέσεις διακονιῶν 4 εἰσίν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. Καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν 6 θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ 7 πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. Τὰ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος 8 σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα: ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ 9 αὐτῷ πνεύματι: ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλῳ δὲ 10 ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν: πάντα δὲ ταῦτα 11 ἐνεργεῖ τὸ εν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ἱδία ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.

Καθάπερ¹⁴ γὰρ τὸ σῶμα ἔν ἐστιν, καὶ μέλη ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ 12 σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἕν ἐστιν σῶμα: οὕτως καὶ ὁ χριστός. Καὶ γὰρ ἐν 13 ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἕν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε

¹ διαίρεσις, εως, ἡ, division, variety. ²χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ³ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ⁴ ἐνεργέω, work, effect. ⁵ φανέρωσις, εως, ἡ, disclosure, announcement. ⁶ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁷ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁸ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ⁹ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁰ διάκρισις, εως, ἡ, act of passing judgment. ¹¹ γένος, ους, τό, race, kind. ¹² ἑρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹³ διαιρέω, distribute, divide. ¹⁴ καθάπερ, even as, just as.

Πρὸς Κορινθίους Α 12:14

Έλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι: καὶ πάντες εἰς ε̈ν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. ^{3} 14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν εν μέλος ἀλλὰ πολλά. Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, Ὁτι οὐκ 15 είμὶ γείρ, οὐκ είμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16 Καὶ ἐὰν εἴπη τὸ οὖς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ 17 όλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; Νυνί δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη εν ἔκαστον αὐτῶν 18 έν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα εν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; Νῦν 19 δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἕν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῆ χειρί, 21 Χρείαν σου οὐκ ἔχω: ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω. 22 Άλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὁπάρχειν, άναγκαῖά ἐστιν: καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν 23 περισσοτέραν ^{10} περιτίθεμεν: ^{11} καὶ τὰ ἀσχήμονα ^{12} ἡμῶν εὐσχημοσύνην ^{13}

¹Έλλην, ηνος, δ, Greek, Hellene. ² ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ³ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁴ἀκοή, ῆς, ἡ, hearing, report. ⁵ὄσφρησις, εως, ἡ, sense of smell, nose. ⁶νυνί, now, already. ⁷ἀσθενής, weak, infirm. ⁸ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁹ἄτιμος, without honor, dishonored. ¹⁰περισσός, excessive, abundant. ¹¹περιτίθημι, place around, put around. ¹²ἀσχήμων, unseemly, indecent. ¹³εὐσχημοσύνη, ης, ἡ, propriety, seemliness.

περισσοτέραν ^{1} ἔχει: τὰ δὲ εὐσχήμονα ^{2} ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει: ἀλλ' ὁ θεὸς 24συνεκέρασεν ^{3} τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι ^{4} περισσοτέραν ^{1} δοὺς τιμήν, ἵνα μὴ ἤ 25 σχίσματα ^{5} ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν ^{6} τὰ μέλη. 26 Καὶ εἴτε πάσχει ε̈ν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη: εἴτε δοξάζεται ε̈ν μέλος, συγχαίρει⁸ πάντα τὰ μέλη. Ύμεῖς δέ ἐστε σῶμα χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους. 27 Καὶ οθς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῆ ἐκκλησία πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα αναρίσματα αναμάτων, 12 ἀντιλήψεις, τυβερνήσεις, γένη γένη γλωσσῶν. Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ 29 πάντες προφήται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; Μὴ πάντες 30 χαρίσματα $^{^{11}}$ ἔχουσιν ἰαμάτων; $^{^{12}}$ Mὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Mὴ πάντες διερμηνεύουσιν; ^{16} Ζηλοῦτε ^{17} δὲ τὰ χαρίσματα ^{11} τὰ κρείττονα. ^{18} Καὶ ἔτι καθ ^{31} ύπερβολην όδον ύμιν δείκνυμι.

¹περισσός, excessive, abundant. ²εὐσχήμων, honorable. ³συγκεράννυμι, blend, unite. ⁴ὑστερέω, lack, need. ⁵σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁶μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁷συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ⁸συγχαίρω, rejoice with. ⁹ἔπειτα, then, after this. ¹⁰εἴτα, then, thereafter. ¹¹χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹²ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ¹³ἀντίληψις, εως, ἡ, help, ministration. ¹⁴κυβέρνησις, εως, ἡ, administration, governing. ¹⁵γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁶διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁷ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁸κρείττων, stronger, more excellent. ¹⁹ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority.

Πρὸς Κορινθίους Α 13:2

Έὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, 13 γέγονα γαλκὸς ήγῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Καὶ ἐὰν ἔγω προφητείαν, καὶ 2 εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ώστε ὄρη μεθιστάνειν, ⁸ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα 3 τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, αγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὡφελοῦμαι. Ή ἀγάπη μακροθυμεῖ, 2 χρηστεύεται: ή ἀγάπη οὐ 4 ζηλοῖ: $\frac{14}{9}$ ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, $\frac{15}{9}$ οὐ φυσιοῦται, $\frac{16}{9}$ οὐκ ἀσχημονεῖ, $\frac{17}{9}$ οὐ ζητεῖ 5 τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, ^{18} οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῆ ἀδικία, ^{19} 6 συγχαίρει $^{^{20}}$ δὲ τῆ ἀληθεία, πάντα στέγει, $^{^{21}}$ πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, 7πάντα ὑπομένει. ^{22} Ή ἀγάπη οὐδέποτε ^{23} ἐκπίπτει: ^{24} εἴτε δὲ προφητεῖαι, ^{5} 8 καταργηθήσονται: 25 εἴτε γλῶσσαι, παύσονται: 26 εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. 25 Έκ μέρους δὲ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν: ὅταν δὲ ἔλθη τὸ ᠀

¹χαλκός, οῦ, ὁ, money, copper or bronze. ² ἡχέω, sound, ring out. ³ κύμβαλον, ου, τό, cymbal. ⁴ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ⁵προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ⁶μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁷γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁸ μεθίστημι, remove, turn away. ⁹ ψωμίζω, feed with morsels, feed. ¹⁰ καίω, burn, ignite. ¹¹ ἀφελέω, profit, help. ¹² μακροθυμέω, be patient, suffer long. ¹³χρηστεύομαι, be kind, loving. ¹⁴ ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁵ περπερεύομαι, boast, brag. ¹⁶φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁷ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ¹⁸ παροξύνω, provoke, irritate. ¹⁹ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ²⁰ συγχαίρω, rejoice with. ²¹ στέγω, endure, bear. ²² ὑπομένω, tarry, endure. ²³ οὐδέποτε, never. ²⁴ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ²⁵ καταργέω, make ineffective, abolish. ²⁶ παύω, cause to cease. ²⁷ προφητεύω, prophesy, foretell.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 13:11

τέλειον, ¹ τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ² Ότε ἤμην νήπιος, ³ ὡς νήπιος ³ 11 ἐλάλουν, ὡς νήπιος ³ ἐφρόνουν, ⁴ ὡς νήπιος ³ ἐλογιζόμην: ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα ² τὰ τοῦ νηπίου. ³ Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι 'ἐσόπτρου ⁵ ἐν αἰνίγματι, ⁶ 12 τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον: ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. Νυνὶ ⁷ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ 13 τρία ταῦτα: μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

Διώκετε τὴν ἀγάπην: ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἴνα προφητεύητε. 14
Ο γὰρ λαλῶν γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ θεῷ: οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. Ό δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν 3 καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. 4 Ο λαλῶν γλώσσῃ ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ 4 προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, 5 μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε: μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις,

¹τέλειος, complete, perfect. ²καταργέω, make ineffective, abolish. ³νήπιος, infant, child. ⁴φρονέω, think, judge. ⁵ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ⁶αἴνιγμα, τος, τό, riddle, enigma. ⁷νυνί, now, already. ⁸ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁹πνευματικός, spiritual. ¹⁰προφητεύω, prophesy, foretell. ¹¹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹²οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹³παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹⁴παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort.

Πρὸς Κορινθίους Α 14:6

έκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύει, είνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβη. Νυνί δέ, ἀδελφοί, 6 έὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὡφελήσω, ὁ ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ὅ ἢ ἐν γνώσει, ὅ ἢ ἐν προφητεί $\mathfrak{a}^{^8}$ ἢ ἐν διδαχῆ; Ὁμως ϶ τὰ ἄψυχ $\mathfrak{a}^{^{10}}$ φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός, ^{11} εἴτε κιθάρα, ^{12} ἐὰν διαστολὴν ^{13} τοῖς φθόγγοις ^{14} μὴ διδώ, πώς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ^{15} ἢ τὸ κιθαριζόμενον ^{16} Καὶ γὰρ ἐὰν 8 άδηλον ^{17} φωνὴν σάλπιγξ ^{18} δῶ, τίς παρασκευάσεται ^{19} εἰς πόλεμον; ^{20} Οὕτως καὶ 9 ύμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον ^{21} λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; "Εσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα ^{22} λαλοῦντες. Τοσαῦτα, ^{23} εἰ τύχοι, ^{24} γένη ^{25} 10 φωνών ἐστὶν ἐν κόσμω καὶ οὐδὲν αὐτων ἄφωνον. ^{26} Ἐὰν οὖν μη εἰδω την 11δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, ταὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. ^{27} Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ^{28} ζηλωταί ^{29} ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν 12οἰκοδομὴν ^{3} τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. Δ ιόπερ ^{30} ὁ λαλῶν γλώσση 13

¹ἐκτός, aside from, besides. ²διερμηνεύω, translate, interpret. ³οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁴νυνί, now, already. ⁵ ἀφελέω, profit, help. ⁶ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⊓γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ὅἄμως, yet, nevertheless. ¹¹ ἄψιχος, inanimate, lifeless. ¹¹ αὐλός, οῦ, ὁ, flute, pipe. ¹² κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ¹³ διαστολή, ῆς, ἡ, difference, distinction. ¹⁴ φθόγγος, ου, ὁ, tone, voice. ¹⁵ αὐλέω, play a flute, play the flute. ¹⁶ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ¹⁻ ἄδηλος, unseen, indistinct. ¹8 σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ¹ョ παρασκευάζω, prepare, make ready. ²⁰ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ²¹ εὕσημος, clear, distinct. ²² ἀἡρ, ος, ὁ, air. ²³ τοσοῦτος, so great, so much. ²⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁵ γένος, ους, τό, race, kind. ²⁶ ἄφωνος, speechless, mute. ²⁻ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ²৪ ἐπεί, when, since. ²૭ ζηλωτής, οῦ, ὁ, Zealot, zealot. ³⁰ διόπερ, therefore, for this very reason.

προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύη.¹ Έὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου 14 προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς² μου ἄκαρπός³ ἐστιν. Τί οὖν ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ 15 πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοῦ:² ψαλῶ⁴ τῷ πνεύματι, ψαλῶ⁴ δὲ καὶ τῷ νοῦ. Ἐπεὶ⁵ ἐὰν εὐλογήσῃς τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν⁶ τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου⁻ πῶς 16 ἐρεῖ τὸ Ἁμὴν ἐπὶ τῇ σῇ⁵ εὐχαριστίᾳ,² ἐπειδὴ¹⁰ τί λέγεις οὐκ οίδεν; Σὺ μὲν γὰρ 17 καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἔτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου, 18 πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους 19 διὰ τοῦ νοός² μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω,¹¹ ἢ μυρίους¹² λόγους ἐν γλώσση.

Άδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν: ¹³ ἀλλὰ τῆ κακίᾳ ¹⁴ νηπιάζετε, ¹⁵ ταῖς δὲ 20 φρεσὶν ¹³ τέλειοι ¹⁶ γίνεσθε. Έν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις ¹⁷ καὶ ἐν 21 χείλεσιν ¹⁸ ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονταί ¹⁹ μου,

¹διερμηνεύω, translate, interpret. ²νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ³ἄκαρπος, unfruitful, barren. ⁴ψάλλω, sing, sing praise. ⁵ἐπεί, when, since. ⁶ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ⁷ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ⁸σός, your, yours. ⁹εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁰ἐπειδή, since, because. ¹¹κατηχέω, teach by word of mouth. ¹²μυρίοι, ten thousand, innumerable. ¹³φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ¹⁴κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁵νηπιάζω, be (as) a child, babe. ¹⁶τέλειος, complete, perfect. ¹⁷ἑτερόγλωσσος, of another tongue. ¹⁸χεῖλος, ους, τό, lip, edge. ¹⁹εἰσακούω, listen, hear.

Πρὸς Κορινθίους Α 14:22

λέγει κύριος. "Ωστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ 22 τοῖς ἀπίστοις: ἡ δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν 23 οὖν συνέλθη ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; Ἐὰν δὲ πάντες 24 προφητεύωσιν, εἰσέλθη δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ 25 γίνεται: καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων ὅτι Ὁ θεὸς ὄντως οἱ ἐν ὑμῖν ἐστιν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Όταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν¹¹ ἔχει, διδαχὴν 26 ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν¹² ἔχει, ἑρμηνείαν¹³ ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν¹⁴ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ 27 ἀνὰ¹⁵ μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω:¹6 ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής,¹7 σιγάτω¹8 ἐν 28

¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ²προφητεία, ας, ή, prophecy. ³ ἰδιώτης, ου, ό, unskilled or ungifted person, amateur. ⁴μαίνομαι, rage, be furious. ⁵προφητεία, ης, ή, prophecy, foretell. ⁶ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁷ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁸ κρυπτός, hidden, secret. ⁹φανερός, manifest, apparent. ¹⁰ ὄντως, really, indeed. ¹¹ ψαλμός, οῦ, ό, song of praise, psalm. ¹² ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ¹³ ἑρμηνεία, ας, ή, interpretation, translation. ¹⁴ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁵ ἀνά, upwards, upon. ¹⁶ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁷ διερμηνευτής, οῦ, ὁ, interpreter, translator. ¹⁸ σιγάω, be silent, become silent.

ἐκκλησία: ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, 29 καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. ἐκὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῆ² καθημένῳ, ὁ πρῶτος 30 σιγάτω. Δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες προφητεύειν, ὑνα πάντες μανθάνωσιν, 31 καὶ πάντες παρακαλῶνται: καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. 32 Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν: οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς 34 λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, 35 ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν: αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησία λαλεῖν. "Η ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν; "Η εἰς ὑμᾶς μόνους 36 κατήντησεν; "

¹ διακρίνω, discriminate, judge. ² ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ³ σιγάω, be silent, become silent. ⁴ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁵ μανθάνω, learn, ascertain. ⁶ ἀκαταστασία, ας, ἡ, distrurbance, disorder. ⁷ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁸ αἰσχρός, shameful, base. ⁹ καταντάω, come to, arrive.

Πρὸς Κορινθίους Α 14:37

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι 37 κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοείτω. 38

"Ωστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε³ τὸ προφητεύειν, * καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε: 5 39 πάντα εὐσχημόνως 6 καὶ κατὰ τάξιν 7 γινέσθω.

Γνωρίζω⁸ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὅ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὅ καὶ 15 παρελάβετε, ἐν ῷ καὶ ἑστήκατε, δι' οὖ καὶ σῷζεσθε: τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην 2 ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ἐκτὸς¹⁰ εἰ μὴ εἰκῆ¹¹ ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν 3 πρώτοις, ὅ καὶ παρέλαβον, ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη: καὶ ὅτι ἐγήγερται τῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς 4 γραφάς: καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾳ, ἐἶτα τοῖς δώδεκα: ἔπειτα ὅφθη ἐπάνω ΄ 5 πεντακοσίοις ἄδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ

 $^{^1}$ πνευματικός, spiritual. ^{2} ἀγνοέω, not know, be unaware. ^{3} ζηλόω, be zealous, am jealous. ^{4} προφητεύω, prophesy, foretell. ^{5} κωλύω, forbid, hinder. ^{6} εὐσχημόνως, becomingly, properly. ^{7} τάξις, εως, ή, arranging, order. ^{8} γνωρίζω, make known, declare. ^{9} κατέχω, hold back, hold fast. ^{10} ἐκτός, aside from, besides. ^{11} εἰκῆ, without cause or reason, vainly. ^{12} θάπτω, bury. ^{13} Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ^{14} εἶτα, then, thereafter. ^{15} ἔπειτα, then, after this. ^{16} ἐπάνω, above, over (gen). ^{17} πεντακόσιοι, five hundred, 500. ^{18} ἐφάπαξ, once for all, once.

καὶ ἐκοιμήθησαν: ἔπειτα ἄφθη Ἰακώβω, εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν: 7 ἔσχατον δὲ πάντων, ώσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι, ἄφθη κἀμοί. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ 9 ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὅς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ 10 εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως 11 κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσίν τινες ἐν ὑμῖν 12 ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ 13 χριστὸς ἐγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, 14 κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. Εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι 15 ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ 13

¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ² ἔπειτα, then, after this. ³ εἶτα, then, thereafter. ⁴ ώσπερεί, like, as. ⁵ ἔκτρωμα, τος, τό, untimely birth. ⁶ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁷ διότι, because, on this account. ⁸ κενός, empty, vain. ⁹ περισσός, excessive, abundant. ¹⁰ κοπιάω, toil, labor. ¹¹ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹² ψευδόμαρτυς, υρος, ό, false witness. ¹³ εἴπερ, if perhaps, if indeed.

Πρὸς Κορινθίους Α 15:16

ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς 16 ἐγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν: ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς 17 ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν χριστῷ ἀπώλοντο. Εἰ ἐν τῆ ζωῆ 18 ταύτῃ ἡλπικότες ἐσμὲν ἐν χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.

Νυνὶ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴς τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. 20 Ἐπειδὴς γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. 22 Ὠσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζῳοποιηθήσονται. Εκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι: ἀπαρχὴς χριστός, 23 ἔπειτα οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῷ παρουσίᾳ αὐτοῦ. Εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ 24 τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήση πάσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἄχρι οὖ ἄν θῷ πάντας τοὺς 25

¹ μάταιος, vain, useless. ² κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ³ ἐλεεινός, miserable, pitiable. ⁴ νυνί, now, already. ⁵ ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ⁶ ἐπειδή, since, because. ⁷ ζώοποιέω, make alive, make to live. ⁸ τάγμα, τος, τό, division, group. ⁹ ἔπειτα, then, after this. ¹⁰ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹¹ εἶτα, then, thereafter. ¹² καταργέω, make ineffective, abolish. ¹³ βασιλεύω, reign, rule.

ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται¹ ὁ θάνατος. 26 Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα ὑποτέτακται, δῆλον² ὅτι ἐκτὸς³ τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. Ὅταν δὲ 28 ὑποταγῃ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ῇ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Έπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ 29 ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν 30 πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἡν ἔχω ἐν 31 χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ὁ ἐν Ἐφέσῳ, 32 τί μοι τὸ ὄφελος, ἐ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε: Φθείρουσιν ἤθη το χρηστὰ ὁ ὑμιλίαι κακαί. 33 Ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἀμαρτάνετε: ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν:

¹ καταργέω, make ineffective, abolish. ² δήλος, clear, evident. ³ ἐκτός, aside from, besides. ⁴ ἐπεί, when, since. ⁵ ὅλως, altogether, completely. ⁶ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ⁷ νή, by (a particle of affirmation employed in oaths). ⁸ ὑμέτερος, your. ⁹ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁰ θηριομαχέω, fight with wild animals. ¹¹ Ἔφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹² ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹³ αὔριον, tomorrow. ¹⁴ φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁵ ἡθος, ους, τό, custom, habit. ¹⁶ χρηστός, good, kind. ¹⁷ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ¹⁸ ἐκνήφω, come to one's senses. ¹⁹ δικαίως, righteously, justly. ²⁰ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance.

Πρὸς Κορινθίους Α 15:35

πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω.

Άλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίω δὲ σώματι ἔρχονται; Ἄφρον, ^{2} σὰ δ ^{2} σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται ^{3} ἐὰν μὴ ἀποθάνη: καὶ ^{5} σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ ^{3} 7 γενησόμενον σπείρεις, άλλὰ γυμνὸν ^{4} κόκκον, ^{5} εἰ τύχοι, ^{6} σίτου ^{7} ἤ τινος τῶν λοιπών: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἑκάστῳ τῶν 38 σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν 39 ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πτηνῶν. ^{10} Καὶ ^{40} σώματα ἐπουράνια, $^{^{11}}$ καὶ σώματα ἐπίγεια: $^{^{12}}$ ἀλλ' ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων $^{^{11}}$ δόξα, ἐτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. ^{12} Άλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, ^{13} καὶ 41ἄλλη δόξα ἀστέρων: ^{14} ἀστὴρ ^{14} γὰρ ἀστέρος ^{14} διαφέρει ^{15} ἐν δόξη. Οὕτως ^{16} καὶ ἡ 42ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν $\varphi\theta$ ορᾶ, το ἐγείρεται ἐν ἀ $\varphi\theta$ αρσία: 43 σπείρεται ἐν ἀτιμία, ^{19} ἐγείρεται ἐν δόξη: σπείρεται ἐν ἀσθενεία, ^{20} ἐγείρεται ἐν

^{\$\$^1\$\$} vtrροπή, ῆς, ἡ, shame, humiliation. \$^2\$ αρρων, foolish, senseless. \$^3\$ ζωοποιέω, make alive, make to live. \$^4\$ γυμνός, naked, wearing only under-garments. \$^5\$ κόκκος, ου, ὁ, grain, seed. \$^6\$ τυγχάνω, obtain, happen. \$^7\$ στος, ου, ὁ, wheat, grain. \$^8\$ κτῆνος, ους, τό, beast of burden. \$^9\$ λήθύς, ὑος, ὁ, fish. \$^{10}\$ πτηνός, feathered, winged. \$^{11}\$ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. \$^{12}\$ ἐπίγειος, of the earth, earthly. \$^{13}\$ σελήνη, ης, ἡ, moon. \$^{14}\$ ἀστήρ, ος, ὁ, star. \$^{15}\$ διαφέρω, differ, carry through. \$^{16}\$ οὕτως, thus, so. \$^{17}\$ φθορά, ᾶς, ἡ, destruction, corruption. \$^{18}\$ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. \$^{19}\$ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. \$^{20}\$ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness.

δυνάμει: σπείρεται σώμα ψυχικόν, ἐγείρεται σώμα πνευματικόν.² Ἔστιν σώμα 44 ψυχικόν, καὶ ἔστιν σώμα πνευματικόν.² Οὕτως καὶ γέγραπται, Ἐγένετο ὁ 45 πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν.³ Άλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ 46 πνευματικόν.² Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός: ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ 47 κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ 48 ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα 49 τοῦ χοϊκοῦ, ὁ φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου.

¹ ψυχικός, natural, wordly-minded. ² πνευματικός, spiritual. ³ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁴ ἔπειτα, then, after this. ⁵ χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ⁶ οἴος, such as, of what kind. ⁷ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁸ φορέω, wear, bear. ⁹ εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ¹⁰ κληρονομέω, inherit, obtain. ¹¹ φθορά, ᾶς, ἡ, destruction, corruption. ¹² ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁴ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁵ ἀλλάσσω, change, alter. ¹⁶ ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ¹⁷ ῥιπή, ῆς, ἡ, rapid movement, twinkling. ¹⁸ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ¹⁹ σαλπίζω, sound a trumpet.

Πρὸς Κορινθίους Α 15:53

έγερθήσονται ἄφθαρτοι, αιὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο 53 ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. Όταν 54 δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος. Ποῦ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, 仵δη, τὸ νῖκος; Τὸ δὲ 55 κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία: ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος: τῷ δὲ 57 θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. ဪστε, 58 ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος τὸ ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς τὸ ἐν κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας¹⁶ τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα¹⁷ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς **16**Γαλατίας,¹⁸ οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν 2
παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων¹⁹ ὅ τι ἄν εὐοδῶται,²⁰ ἵνα μή, ὅταν ἔλθω, τότε

¹ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ²ἀλλάσσω, change, alter. ³φθαρτός, perishable, corruptible. ⁴ἐνδύω, put on, clothe. ⁵ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptiblity, immortality. ⁶θνητός, subject to death, mortal. ⁷ἀθανασία, ας, ή, immortality. ⁸καταπίνω, drink down, swallow. ⁹νῖκος, ους, τό, victory. ¹⁰κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹¹ἤδης, ου, ὁ, Hades. ¹²ἑδραῖος, steadfast, firm. ¹³ἀμετακίνητος, immovable, firm. ¹⁴κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁵κενός, empty, vain. ¹⁶λογία, ας, ή, collection, collecting. ¹⁷διατάσσω, command, give orders to. ¹⁸Γαλατία, ας, ή, Galatia. ¹⁹θησαυρίζω, lay up, store up. ²⁰εὐοδόω, cause to prosper.

λογίαι¹ γίνωνται. "Όταν δὲ παραγένωμαι, οῦς ἐὰν δοκιμάσητε² δι' ἐπιστολῶν, 3 3 τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν⁴ τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ: ἐὰν δὲ ἢ ἄξιον τοῦ 4 κἀμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν 5 Μακεδονίαν διέλθω: Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι: πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν 6 παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ὅ ἴνα ὑμεῖς με προπέμψητε οῦ ¹⁰ ἐὰν πορεύωμαι. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ¹¹ ἰδεῖν: ἐλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι¹² 7 πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπη. ¹³ Ἐπιμενῶ¹² δὲ ἐν Ἐφέσῳ¹⁴ ἔως τῆς 8 Πεντηκοστῆς: ¹⁵ θύρα γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, ¹6 καὶ ἀντικείμενοι¹ 9 πολλοί.

Έὰν δὲ ἔλθη Τιμόθεος, ¹⁸ βλέπετε ἵνα ἀφόβως ¹⁹ γένηται πρὸς ὑμᾶς: τὸ γὰρ ἔργον 10 κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ. Μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήση: ²⁰ προπέμψατε ²⁰ δὲ 11 αὐτὸν ἐν εἰρήνη, ἵνα ἔλθη πρός με: ἐκδέχομαι ²¹ γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 12

¹ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ² δοκιμάζω, prove, approve. ³ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ⁴ ἀποφέρω, carry off, bear away. ⁵ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁶ τυγχάνω, obtain, happen. ⁷ παραμένω, remain beside, continue. ⁸ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ⁹ προπέμπω, send before, send forth. ¹⁰ οὖ, where, when. ¹¹ πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ¹² ἐπιμένω, continue, remain. ¹³ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁴ Έφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁵ πεντηκοστή, ῆς, ἡ, Pentecost. ¹⁶ ἐνεργής, effective, active. ¹⁷ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ¹⁸ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁹ ἀφόβως, fearlessly. ²⁰ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²¹ ἐκδέχομαι, await, expect.

Πρὸς Κορινθίους Α 16:13

Περὶ δὲ Ἀπολλώ¹ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθη πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν: καὶ πάντως² οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθη, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήση.³

Γρηγορεῖτε, ^{4} στήκετε ^{5} ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, ^{6} κραταιοῦσθε. ^{7} Πάντα ὑμῶν ἐν ^{13} ἀγάπῃ γινέσθω.

Παρακαλώ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, δτι ἐστὶν ἀπαρχὴ 15 τῆς ἀχαΐας, αλει εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν έαυτούς – ἴνα καὶ ὑμεῖς 16 ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι αλει κοπιῶντι. Χαίρω 17 δὲ ἐπὶ τῆ παρουσία Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ ἀχαϊκοῦ, ότι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα σοῦτοι ἀνεπλήρωσαν. Ανέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ 18 ὑμῶν: ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.

¹Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²πάντως, altogether, by all means. ³ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ⁴γρηγορέω, watch, keep watch. ⁵ στήκω, stand, stand fast. ⁶ ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ⊓ κραταιόω, strengthen, confirm. ⁵ Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas. ⁰ ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ¹⁰ Ἁχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ¹¹ τάσσω, arrange, appoint. ¹² συνεργέω, work together. ¹³ κοπιάω, toil, labor. ¹⁴ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁵ Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ¹⁶ Ὠχαϊκός, οῦ, ὁ, Achaicus. ¹¹ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹³ ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ¹⁰ ἀναπαύω, refresh, take rest.

Ασπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας: ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ 19 ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, σὺν τῆ κατ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησία. ἀσπάζονται 20 ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀχίω.

Ο ἀσπασμὸς ὁ τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ ὁ τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, 21 ἤτω ἀνάθεμα. Μαρὰν ὁ ἀθά. ἡτ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἡ 23 ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ὠμήν.

¹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ² Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ³ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ⁴ φίλημα, τος, τό, kiss. ⁵ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. ⁶ φιλέω, love, kiss. ⁻ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ⁶ αθά, come (Aramaic).